watersportverbond

Wat het Watersportverbond doet voor de wedstrijdsporter

Utrecht, november 2026 · Afdeling Wedstrijdsport, Koninklijk Nederlands Watersportverbond

Waarom dit overzicht

Elk weekend van april tot en met oktober ligt er ergens in Nederland een startlijn klaar. Dat het daar eerlijk, veilig en goed georganiseerd aan toe gaat, is het werk van honderden vrijwilligers bij verenigingen en klassenorganisaties, gesteund door het Watersportverbond. Dit overzicht laat zien wat wij in 2026 voor jou als wedstrijdsporter hebben gedaan, wat je wedstrijdlicentie daarbij mogelijk maakt, en waar we in 2027 samen verder aan werken.

1.300+	13.000+	1.300	8.000
wedstrijden in de landelijke kalender	deelnames gecontroleerd	actieve officials	kinderen voor het eerst op het water

De inkomsten uit wedstrijdlicenties worden volledig besteed aan de wedstrijdsport. Zonder die bijdrage is het niet haalbaar om de wedstrijdsport te organiseren zoals je dat mag verwachten: zonder licentie, geen wedstrijdsport. Je licentie is dus geen toegangskaartje, maar een bijdrage aan een gedeelde kalender, erkende kampioenschappen, eerlijke wedstrijden, goed opgeleide officials en regels die voor iedereen hetzelfde zijn. Het licentiesysteem verdeelt de kosten eerlijk over booteigenaren en bemanningen en mensen die slechts enkele keren per jaar wedstrijden varen hebben lagere licentiekosten.

Veel van dat werk zie je niet. Het gebeurt achter de schermen: in de administratie, in commissies, in overleg met internationale organisaties en in het contact met honderden wedstrijdorganisaties. Daarnaast profiteer je als wedstrijdsporter van alles wat het Watersportverbond doet voor verenigingen en voor alle watersporters, zoals belangenbehartiging, opleidingen en veiligheid. In dit overzicht zetten we dat op een rij, met afgeronde aantallen zodat je ziet om welke omvang het gaat.

Wedstrijden mogelijk maken

In 2026 stonden er ruim 1.300 wedstrijden in de landelijke kalender, in het zeilen, windsurfen, kitesurfen en wingfoilen, verdeeld over zo'n 290 evenementen van ongeveer 90 wedstrijdorganisaties. Achter elke regel in die kalender zit werk.

Eén landelijke wedstrijdkalender

We stellen de kalender samen door de websites en jaarplanningen van klassen- en wedstrijdorganisaties door te nemen en alle wedstrijden **handmatig** samen te voegen. We controleren data en locaties en verwerken wijzigingen het hele jaar door. Zo heb je als wedstrijdsporter één plek waar je alles vindt, en kunnen organisatoren botsende data voorkomen. De kalender is openbaar en wordt ook door andere platforms gebruikt om wedstrijden vindbaar te maken.

(Open) Nederlandse kampioenschappen

Jaarlijks begeleiden we de aanvraag en toekenning van de NK's: van de aanvraagronde bij klassen- en wedstrijdorganisaties tot de bevestiging en publicatie. In 2026 ging het om ruim 100 kampioenschappen, verdeeld over zo'n 65 evenementen. In het najaar liep al de ronde voor de kampioenschappen van 2027.

Wedstrijddocumentatie

Voor kampioenschappen en wedstrijden met documentatieplicht toetsen we de aankondiging (NOR) en de wedstrijdbepalingen (SI) aan de regels, en we geven ze een stempel. In 2026 ging het om zo'n 200 documenten. Bij vragen over de regels werken we nauw samen met de Reglementencommissie. Daarnaast houden we de modellen en het reglement voor wedstrijdorganisaties actueel, zodat organisatoren niet zelf het wiel hoeven uit te vinden.

Medailles, wimpels en uitslagen

Voor alle NK's verzorgen we de Verbondsmedailles en de blauwe kampioenswimpels: in 2026 ruim 260 medailles en zo'n 140 wimpels. Na afloop verzamelen we de uitslagen van de NK's, sturen we herinneringen als een uitslag ontbreekt en registreren we de prestaties van Nederlandse sporters op EK's, WK's en grote internationale evenementen. Die gegevens gebruiken we onder meer voor erkenning en sportprijzen van gemeenten.

Vraagbaak

Organisatoren, klassenorganisaties en sporters kunnen bij ons terecht met vragen over reglementen, documentatie, ontheffingen, licenties, certificaten en Mijn.Watersportverbond. Dat zijn er wekelijks tientallen. Iedere vraag krijgt persoonlijk antwoord: van een verkeerde datum op een licentie tot een meetfout die met een zeilmaker moet worden opgelost.

Eerlijke competitie

Een eerlijke wedstrijd begint bij gelijke voorwaarden: iedereen kent en accepteert dezelfde regels, en boten worden op dezelfde manier gemeten en beoordeeld.

Registratie via de licentie

Met de licentie voldoen we aan de verplichting van NOC*NSF, de Dopingautoriteit en het Instituut Sportrechtspraak om deelnemers aan georganiseerde sport te registreren. Daarmee blijft ook de NOC*NSF-subsidie voor de watersport behouden.

Certificaten en metingen

We geven certificaten af voor eenheidsklassen (ook voor jeugdklassen) en ratingsystemen zoals ORC, IRC en de rondbodem- en platbodemklassen. In 2026 waren dat bijna 700 certificaten; met de wijzigingen van ratings erbij komt het werk uit op bijna 1.000 aanvragen. Achter elk certificaat zit vaak handwerk: we verwerken meetrapporten, kennen zeilnummers toe, verwijzen naar certificeringsmeters, zetten aanvragen door naar ORC en de RORC en helpen bij lastige gevallen, zoals een oud certificaat of een boot met een buitenlands zeilnummer.

Controle na de wedstrijd

In het seizoen 2026 (1 april tot en met 31 oktober) werden 240 licentieplichtige wedstrijden bij ons opgegeven. Van de wedstrijden waarvan de organisator de deelnemers aanleverde, controleerden we ruim 13.000 deelnames van bijna 5.800 sporters op licentie, certificaat en lidmaatschap. De uitkomst melden we aan de organisator en aan de deelnemers zelf, zodat ontbrekende documenten snel geregeld worden. Zo'n controle is geen doel op zich: het zorgt ervoor dat iedereen onder dezelfde voorwaarden vaart.

> **Wat nog niet goed gaat.** Bij ruim 100 van de opgegeven wedstrijden zijn de deelnemersgegevens niet aangeleverd. En bij bijna een op de vijf gecontroleerde deelnames ontbrak een geldige licentie, verdeeld over zo'n 950 personen. Wie wel betaalt, draagt zo ook voor anderen. In 2027 pakken we dit samen met het Platform Wedstrijdsport aan (zie "Samen verder").

Officials, trainers en coaches

Zonder wedstrijdleiders, juryleden, umpires, meters en trainers is er geen wedstrijdsport. Er zijn in Nederland zo'n 1.300 actieve officials en bijna 300 actieve trainer/coaches met een diploma van het Watersportverbond.

- **Opleiden en bijscholen.** Via de (online) Watersport Academy ontwikkelen en onderhouden we de opleidingen tot official, instructeur, trainer en coach. Met de Race Official Commissie (ROC) organiseren we beoordelingen en houden we bij wanneer iemand opnieuw aan de criteria moet voldoen. In 2026 werkten we aan een nieuw model voor praktijkoefeningen voor juryleden en aan de kwalificatiestructuur voor officials.
- **Vraag en aanbod verbinden.** Zoekt een wedstrijdorganisatie een jury of protestcomité, dan zetten we die vraag via de ROC uit onder officials. We registreren wie bij welke wedstrijd is ingezet: in 2026 ging het om zo'n 350 inzetten als wedstrijdleider, jurylid of lid van een technisch comité.

- **Internationaal.** We begeleiden Nederlandse officials bij hun aanvraag voor een internationale World Sailing-kwalificatie, en we werken aan uitwisseling van officials met andere landen.
- **Trainers en coaches.** Samen met de Trainer/Coach Commissie (TCC) werken we aan een beter beeld van welke trainers en coaches actief zijn, zodat we ze gerichter kunnen ondersteunen. In de winter organiseren we webinars voor beginnende wedstrijdsporters.

> **Wat beter kan.** De inzet van officials wordt maar bij een deel van de wedstrijden vastgelegd, in 2026 bij zo'n 120 evenementen. Daardoor zien we te weinig van het werk dat officials doen. We vragen organisatoren daarom om de inzet consequent te registreren.

Regels, klassen en internationaal

De spelregels van onze sport worden internationaal vastgesteld, maar moeten in Nederland vertaald, aangevuld en onderhouden worden. Dat doen we met vrijwillige commissies en het bureau.

- **Regels voor Wedstrijdzeilen.** De Reglementencommissie (RegCie) vertaalt elke vier jaar de Regels voor Wedstrijdzeilen en houdt de nationale bepalingen bij. Ook brengen we voorstellen tot wijziging in bij World Sailing. In 2026 werkte de RegCie onder meer aan uitwijkregels voor Formule C, de laagdrempelige jeugdwedstrijden.
- **Nationale klassen.** Nederland kent tientallen nationale klassen, van de Pampus tot de 12-voetsjol. De Technische Commissie Wedstrijdklassen (TCW) beheert hun klassenvoorschriften en behandelt wijzigingsvoorstellen, onder meer via technische vergaderingen van eigenaren. In 2026 hebben we onvolkomenheden in voorschriften opgespoord, wijzigingen begeleid en met klassenorganisaties gewerkt aan periodieke controle en hermeting van oudere boten.
- **Ratingsystemen.** We werken nauw samen met ORC en de RORC Rating Office (IRC), zodat Nederlandse zeilers met een geldig internationaal certificaat aan wedstrijden in binnen- en buitenland kunnen meedoen.
- **Internationale vertegenwoordiging.** Vrijwilligers vertegenwoordigen Nederland namens het Watersportverbond bij World Sailing en ORC, onder meer op de jaarvergadering van ORC. Zo hebben we invloed op de regels en ratingsystemen waar je zelf mee vaart.
- **Zeilraad.** De Zeilraad doet uitspraak in hoger beroep en publiceert jaarlijks een bundel met uitspraken, zodat iedereen kan leren van eerdere zaken. De bundel over 2025 staat online.

> **Eerlijk gezegd.** Het voorstel om houten eenheidsklassen bij verkoop opnieuw te laten meten, riep begin 2026 veel weerstand op bij booteigenaren. We hebben daarna het gesprek gezocht met de klassenorganisaties. Dat verloopt inmiddels constructief: er wordt gemeten en per klasse kijken we samen naar de beste aanpak. Zo blijft de competitie binnen deze klassen eerlijk.

Jeugd, talent en topsport

De wedstrijdsport van morgen begint bij het kind dat vandaag voor het eerst in een boot stapt. Daarom investeren we in de hele keten, van eerste kennismaking tot internationale top. In 2026 deden ruim 1.000 jeugdige sporters (tot en met 18 jaar) mee aan wedstrijden, en het aantal deelnemers aan Formule C-wedstrijden groeide naar bijna 200.

- **Eerste kennismaking.** Met Optimist on Tour maakten in 2026 ruim 8.000 kinderen kennis met zeilen, suppen en kanovaren. Sinds de start in 2014 zijn dat er meer dan 150.000.
- **Laagdrempelig wedstrijdvaren.** Met het CBA-competentiemodel helpen we verenigingen om jeugd en beginners passende wedstrijden te bieden: van niveau C (kennismaking, plezier en basisvaardigheden, geen formele protesten) via B (ontwikkeling) naar A (ervaren, grotere velden en ranking). De COMBI-organisaties lopen hierin voorop.
- **Commissie Instroom Jeugd (CIJ).** Samen met de CIJ, de TCC, COMBI's en verenigingen werkten we in 2026 aan de leerlijnen van het CBA-model, leerlijnen voor de ILCA, regionale najaars- en voorjaarstrainingen en een bijeenkomst met de grote jeugdzeilverenigingen.
- **Topsport.** Het Watersportverbond begeleidt de Nederlandse topzeilers en -surfers, en regelt de inschrijving voor internationale kampioenschappen. Het succes van de top inspireert nieuwe generaties wedstrijdsporters.

Voor verenigingen en alle watersporters

Veel van wat het Watersportverbond doet, is er niet specifiek voor wedstrijdsporters, maar je profiteert er wel van. Het verbond vertegenwoordigt ruim 300 aangesloten verenigingen en meer dan 80.000 leden.

- **Vaarwater en belangenbehartiging.** Met 15 regioteams, experts en andere waterrecreatieorganisaties zetten we ons in voor toegankelijk, betaalbaar en bevaarbaar water: onderhoud van bruggen en sluizen, aanpak van waterplanten, ruimte voor watersport in Natura 2000-gebieden en het tegengaan van overbodige regels en belastingen. Ook je wedstrijdwater ligt daar.
- **Ondersteuning van verenigingen.** Verenigingen kunnen terecht bij een kennisbank, een expertteam, bijeenkomsten, subsidieadvies en collectieve verzekeringen. Sinds 2026 is de bestuursaansprakelijkheidsverzekering ook beschikbaar voor erkende wedstrijdorganisaties. Dat zijn precies de verenigingen die jouw wedstrijden organiseren.
- **Opleidingen.** Via de Watersport Academy leiden we instructeurs, trainers, officials en sportcoördinatoren op. Zij geven les, trainen jeugd en draaien de wedstrijdcomités.
- **Veilig en respectvol sporten.** Met de campagne Eerlijke en Respectvolle Sport, een Meldpunt Veilige Watersport en een Tucht- en Beroepsraad werken we aan een sportklimaat waarin

iedereen zich welkom voelt, ook op en rond de wedstrijdbaan. In 2026 zijn een richtlijn en materialen uitgerold en stelde de algemene vergadering het reglement voor de Tucht- en Beroepsraad vast.

- **Erkenning en financiering.** Via de registratie van leden en licenties blijft het verbond erkend bij NOC*NSF. Dat levert subsidies op die ten goede komen aan de hele watersport.
- **Promotie.** Met evenementen als de Dutch Water Week, Clean up on Tour en de Dag van de Watersport brengen we watersport onder de aandacht van een breed publiek.

Samen verder: de agenda voor 2027

Op de komende najaarsbijeenkomst van het Platform Wedstrijdsport kijken we met verenigingen, wedstrijd- en klassenorganisaties en commissies vooruit naar 2027. Dit zijn de onderwerpen die we daar voorleggen. Het zijn voorstellen: wat we in 2027 oppakken en hoe, bepalen we daar samen.

Een eerlijke licentie voor iedereen

In het seizoen 2026 deed bijna een op de vijf deelnames mee zonder geldige licentie. Ons voorstel: geen verhoging van de licentiekosten en een korting voor leden van aangesloten verenigingen. Voorwaarde is dat organisatoren hun deelnemers consequent aanleveren en dat de licentieplicht wordt gehandhaafd: geen licentie, dan niet op de deelnemers- of uitslagenlijst. Het uitgangspunt is: eerst handhaven, dan korting.

Voornemen: klassenorganisaties kunnen zich aansluiten

> **Let op: dit is een voornemen.** Het voorstel wordt besproken op de komende najaarsbijeenkomst van het Platform Wedstrijdsport en is nog niet formeel goedgekeurd. De uitwerking hieronder kan dus nog veranderen.

Het voorstel is om naast verenigingen, wedstrijdorganisaties en individuele watersporters ook klassenorganisaties de mogelijkheid te geven om zich aan te sluiten. De afdracht zou gelijk zijn aan die van een wedstrijdorganisatie, en daarmee zouden klassenorganisaties recht krijgen op de collectieve bestuursaansprakelijkheidsverzekering. Daarvoor moet het Reglement voor Klassenorganisaties worden aangepast. Inspraak blijft via het Platform en de commissies lopen. Op termijn kan het ledenvoordeel mogelijk worden uitgebreid met korting op wedstrijdlicentie en certificaat; voor ORC-certificaten geldt die korting al.

Wat de commissies voorstellen

- **Reglementencommissie (RegCie).** Uitwijkregels voor Formule C, en een vervolg op Eerlijke en Respectvolle Sport in 2027 met winterwebinars en gedragscodeposters die vóór het seizoen naar de verenigingen gaan.

- **Technische Commissie Wedstrijdklassen (TCW).** Hermeting van de nationaal erkende eenheidsklassen, en verkenning van een licentie voor zeilmakers.
- **Race Official Commissie (ROC).** Een duidelijke kwalificatiestructuur voor jury en umpires, wedstrijdleiders en meters/controleurs, met niveaus 1 tot en met 5 en bijscholing als kwaliteitsborging vanaf niveau 3.
- **Trainer/Coach Commissie en Commissie Instroom Jeugd.** Een review van de leerlijnen in het CBA-model, met een betere aansluiting tussen breedtesport en de nationale trainingstrajecten, en betere registratie van Formule C-sporters zodat we de deelname goed in beeld krijgen.

Instroom, doorstroom en behoud: een voorzet voor een gezamenlijke aanpak

De taskforce instroom bracht eerder een rapport uit met aanbevelingen om meer jeugd in de wedstrijdsport te laten instromen, doorstromen en blijven. Met die aanbevelingen is inmiddels veel voortgang geboekt, onder meer met het instroommodel, de leerlijnen van het CBA-model en de Formule C-wedstrijden. Het echte verschil ontstaat pas als ze in de praktijk worden gebracht: op de verenigingen, en door klassen- en wedstrijdorganisaties samen. Daarom zoeken we opnieuw de samenwerking om dat in gang te zetten.

Het document **Buitenspelen op het Water** kan daarbij een regierol spelen: één gezamenlijk kader waarin staat wat we samen willen bereiken, welke stappen daarvoor nodig zijn en wie wat oppakt. Wat hieronder staat, is daarom bedoeld als voorzet voor dat gesprek, niet als vastgesteld plan.

Het instroommodel loopt van een eerste kennismaking (zoals Optimist on Tour, een instroomdag of een kamp), via een opleiding in de Watersport Academy, naar training en wedstrijden volgens het CBA-model. Mogelijke bouwstenen voor de gezamenlijke aanpak:

- **Verenigingen:** een niveau 0 als vaste opstap vóór niveau 1, vaste startmomenten voor cursussen en een vast vervolg na een kennismaking, zoals een proeflidmaatschap.
- **Klassen- en wedstrijdorganisaties:** het CBA-model breder toepassen, ook bij lokale en doordeweekse wedstrijden, en samen verkennen of een overkoepelende jeugdklassen- en jeugdwedstrijdorganisatie helpt om de jeugdklassen eenduidig aan te pakken.
- **Trainers en coaches:** in beeld brengen wie waar actief is, per vereniging en klassenorganisatie, zodat we hen als groep kunnen betrekken.
- **Watersportverbond:** één loket voor organisatoren van een kennismaking, met centrale templates en aanmeldpagina's, één centrale plek voor aanbod en aanmelding in taal die een beginner begrijpt, en een Nationaal Trainings Centrum als kennispunt met materiaal dat klaarligt.
- **Samen:** herontwikkeling van de SW-klasse (Snelheid Wedstrijdschepen), ongemerkt de grootste klasse van Nederland en bij uitstek geschikt voor instroom.

> **Zoveel mogelijk mensen, met zoveel mogelijk plezier, aan zoveel mogelijk wedstrijden laten deelnemen. En dan samen wat drinken.**

Wat dit vraagt

De aantallen hieronder zijn afgerond en geven een indruk van de omvang. Het meeste werk wordt gedaan door een kleine afdeling wedstrijdsport, samen met vrijwilligers in commissies.

Taak	Omvang per jaar (indicatief)
Wedstrijdkalender samenstellen uit de websites van klassen- en wedstrijdorganisaties	Ruim 1.300 wedstrijden, handmatig samengevoegd
(Open) Nederlandse kampioenschappen begeleiden	Ruim 100 kampioenschappen en zo'n 200 getoetste documenten
Medailles en wimpels verzorgen	Ruim 400 stuks
Licenties, certificaten en lidmaatschap controleren	240 opgegeven wedstrijden en ruim 13.000 deelnames
Certificaten en ratingwijzigingen afgeven	Bijna 700 certificaten, met wijzigingen bijna 1.000
Officials en trainer/coaches ondersteunen	Zo'n 1.300 officials en 300 trainer/coaches
Inzet van officials registreren	Zo'n 350 inzetten
Vragen van sporters, organisatoren en klassen beantwoorden	Naar schatting duizenden e-mails
Kinderen laten kennismaken met watersport	Ruim 8.000 kinderen
Verenigingen en leden ondersteunen	Ruim 300 verenigingen en 80.000 leden, 15 regioteams

Je wedstrijdlicentie maakt dit mogelijk. Zonder licentie, geen wedstrijdsport. Met jouw bijdrage blijft de wedstrijdsport in Nederland eerlijk, goed georganiseerd en toekomstbestendig.

Meer weten?

Op onze website vind je alles over wedstrijdsport bij het Watersportverbond. Hieronder de belangrijkste pagina's en een selectie van nieuwsberichten over 2026.

Wedstrijdsport op watersportverbond.nl

- Wedstrijdkalender: alle wedstrijden en (open) Nederlandse kampioenschappen op één plek.
- Wedstrijddocumentatie: wat je nodig hebt om mee te doen, zoals licentie, lidmaatschap, certificaat en zeilnummer.
- Waarom een wedstrijdlicentie?: wat je licentie mogelijk maakt.
- Wedstrijdorganisatie: informatie voor verenigingen en organisatoren, met downloads en links zoals modellen voor aankondiging en wedstrijdbepalingen.
- Platform, commissies en communities: wie er in het Platform Wedstrijdsport, de commissies en de Zeilraad zitten en hoe je ze bereikt.
- Statuten en reglementen: onder meer de reglementen voor wedstrijd- en klassenorganisaties en de Tucht- en Beroepsraad.

Richtlijnen en reglementen

- Regels voor Wedstrijdzeilen 2025–2028 (Engels en Nederlands).
- Reglement voor wedstrijdorganisaties (januari 2026).
- Richtlijn wedstrijd- en competentieniveaus voor jeugd en beginnende wedstrijdzeilers (het CBA-model).
- Kwalificatiestructuur officials.
- Richtlijn uitrustingscontrole.
- Richtlijn Eerlijke en respectvolle watersport.

Nieuws over wedstrijdsport

- Jaarbijeenkomst Platform Wedstrijdsport 2025 trekt brede belangstelling: de afspraken voor 2026, waaronder de bestuursaansprakelijkheidsverzekering voor wedstrijdorganisaties en de Regionale Wedstrijdcentra.
- Terugblik Dag van de Watersport 2026 (januari 2026): workshops over wedstrijdsport en de uitreiking van de zeilprijzen op het Watersport Gala.
- Evenementen van het Watersportverbond: onder meer Optimist on Tour, dat in 2026 ruim 8.000 kinderen voor het eerst het water op bracht, en de Dutch Water Week.